

Jaką cenę trzeba zapłacić za sukces? - scenariusz zajęć do filmu *Whiplash* (reż. D. Chazelle).

MISJA ZAJĘĆ – PO CO JE PRZEPROWADZASZ?

Poprzez omówienie fabuły filmu chcesz zachęcić uczniów do refleksji nad tym, że każdy prawdziwy sukces wymaga poświęceń. Zwłaszcza we współczesnych czasach – warto uświadamiać młodzież, że osiągnięcie mistrzostwa w jakiegokolwiek dziedzinie nie przychodzi bez wysiłku, choć „celebrycki świat” może sugerować coś innego.

CELE LEKCJI

- uczniowie uświadamiają sobie, że każdy sukces wymaga poświęceń,
- uczniowie definiują swoje blokady w osiąganiu celów,
- uczniowie definiują, co pomaga im osiągać cele.

MATERIAŁY

- ✓ kartki z pytaniami wstępnymi ukryte w różnych miejscach sali,
- ✓ karteczki post-it,
- ✓ kartki A3 jedna na parę, markery,
- ✓ kolorowe kartki A4 – jedna na ucznia,
- ✓ karteczki typu post-it w kolorze zielonym i czerwonym – po kilka dla każdego ucznia,
- ✓ rzutnik, ekran, głośniki,
- ✓ dostęp do internetu (by wyświetlić film dostępny tu: <https://www.cda.pl/video/2835151e7>)

CZAS I ADRESAT

Zajęcia są zaplanowane na trzy jednostki lekcyjne + czas na obejrzenie filmu (105 minut). Adresatem są uczniowie klasy siódmej, ósmej lub pierwszej liceum.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Wprowadzenie: poinformuj uczniów, że dzisiejsze zajęcia będą dotyczyły tematu sukcesu.
2. Poproś uczniów o poszukanie w sali ukrytych przez Ciebie wcześniej pytań (na małych kartkach):

- Jacy ludzie dochodzą do sukcesu?
- Co musi się stać, by ktoś osiągnął sukces?
- W jakich warunkach ludzie najlepiej się rozwijają?
- Co to znaczy „płacić wysoką cenę za sukces”?
- Jaki nauczyciel/mentor/trener jest idealny?
- Co jest ważniejsze: talent czy wysiłek?
- Czy istnieje granica w walce o osiągnięcie sukcesu?

Poproś ucznia, który znajdzie kartkę na luźną odpowiedź na pytanie, zapytaj też innych uczniów. Po krótkiej rozmowie zaproś wszystkich do obejrzenia filmu.

3. Podaj podstawowe informacje o filmie:

- rok produkcji – 2014,
- reżyser Damien Chazelle,
- trzy Oscary, jeden Złoty Glob, trzy nagrody BAFTA; 16 innych nagród i 36 nominacji.

4. Zaprezentuj film (<https://www.cda.pl/video/2835151e7>).

5. Poproś uczniów o luźne odpowiedzi na pytanie: jak Wam się podobało? Podaj ciekawostki dot. filmu:

- pierwszy raz pojawił się w wersji krótkometrażowej na festiwalu Sundance – reżyser nie miał funduszy,
- reżyser nie przerywał scen, by aktorzy grali do upadłego,
- w ostatnich dniach zdjęć Teller rzucił się na Simmonsa i złamał mu dwa żebra,
- kręcenie zdjęć trwało 19 dni, postprodukcja – 3 miesiące,
- krew na pałeczkach była oryginalna,
- „whiplash” oznacza skręcenie karku, dźwięk grany na perkusji przypominający batożenie, a po tajwańsku „whip-paladd” – „bądź szalony”, „bądź wściekły”.

6. Poproś, by każdy z uczniów na małej karteczce post-it zapisał jeden temat lekcji, który można omówić po obejrzeniu tego filmu. Zbierz karteczki, odczytaj i pogrupuj, przyklejając do tablicy – w ten sposób powstanie spis problemów, jakich dotyczył film.

7. Praca w parach - każda para wybiera jeden temat, który widnieje na tablicy i omawia go w odniesieniu do filmu (zapisują swoje skojarzenia i pytania/wątpliwości, jakie im się nasunęły podczas oglądania filmu).

Swoje ustalenia uczniowie notują na kartce A3. Na koniec chętne pary prezentują wyniki pracy na forum grupy.

8. Obrona Fletchera – zaproś uczniów do dyskusji na temat „Czy Fletcher był dobrym pedagogiem?”. Podziel uczniów na dwie grupy, jedna z nich przygotowuje argumenty broniące nauczyciela, druga – oskarżające go. Następnie zainicjuj dyskusję, którą moderujesz. Na koniec chętne uczniowie kończą zdanie:

Dyskusja uświadomiła mi, że...

9. Moduł teoretyczny – zadaj uczniom pytanie: jak myślicie, co jest ważniejsze w osiągnięciu sukcesu: wysiłek i systematyczna praca, czy talent? Zaprezentuj parę informacji na ten temat, wykorzystując wiedzę np. z mojego artykułu: <http://edujutro.blogspot.com/2018/10/kowalelosu-w-kuzni-uporu-co-wazniejsze.html>.

10. Zastosowanie wiedzy – ćwiczenie „Moja winda do nieba (sukcesu)“:

Rozdaj każdemu uczniowi jedną kartkę kolorowego papieru A4. Poproś, aby każdy narysował na środku windę w szybie składającym się z 10 pięter. Zadanie uczniów polega na wyobrażeniu sobie, że w chwili obecnej znajdują się na parterze. Celem jest 10 piętro (gdzie uczeń zapisuje swój cel, np. nauczę się jeździć na nartach). Każdy musi wymyśleć 10 pięter-przeszkód, które można pokonać dzięki wytrwałości, by dojechać do 10 piętra. Chętne prezentują swoje windy.

11. Zastosowanie wiedzy – ćwiczenie „Co do kosza? Co do walizki?“:

Poproś, by każdy zastanowił się nad swoim celem i pamiętał o nim w trakcie ćwiczenia. Następnie podziel uczniów na dwie grupy. Pierwsza z nich na małych karteczkach zapisuje wszystkie czynności, które przybliżają ludzi do realizacji celu (np. systematyczne trenowanie w przypadku celu sportowego; wcześniejsze wstawanie; optymalne wykorzystanie czasu; prośenie o pomoc ekspertów i ludzi doświadczonych). Druga grupa wypisuje na małych kartkach wszystkie działania, które oddalają człowieka od realizacji celu (np. rozpraszacze typu telewizja, social media; uleganie wymówkom; brak skupienia). Uczniowie podczas wykonywania ćwiczenia odwołują się do swoich celów. Możesz wspierać grupy w wykonaniu zadania, podsuwać pomysły. Na koniec wszystkie kartki zostają wrzucone do jednego pojemnika, losowane przez kolejnych uczniów, omawiane i przyklepane na tablicy – na konturze wielkiego kosza na śmieci (jeśli mówimy o działaniach oddalających)

od realizacji celu) albo na konturze wielkiej walizki (jeśli mówimy o aktywnościach przybliżających do osiągnięcia celu).

12. Podsumowanie zajęć: pokaż uczniom grafikę

Zapytaj, co o niej myślą. Na koniec przekaz uczniom życzenie, by na swojej drodze spotykali tylko takich nauczycieli, jakich widać na tej grafice.

